

Վերապատրաստող կազմակերպություն

**ՀՀ ԿԳՄՍ «ՄարտունուՆԸ Տ. Աբրահամյանի անվան
ավագ ենթակա ուսուցիչների վերապատրաստում**

ԱՎԱՐՏԱԿԱՆ ՀԵՏԱԶՈՏԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔ

ԹԵՄԱ՝ Ուսուցչի կողմից երեխաների
ուսուցման ընթացքում նկատված կրթական կարիքների
բացահայտումը

ԱՆՑԿԱՑՄԱՆ ՎԱՅՐԸ՝

ՎԱՐԴԵՆԻՍ

ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ՂԵԿԱՎԱՐ՝

ԲԵՅԲՈՒԹՅԱՆ ՀԱՍՄԻԿ

ՈՒՍՈՒՑԻՉ՝

ԶՈՄԱՐԴՅԱՆ ԳԱՅԱՆԵ

ԴՊՐՈՑ՝

<<Կախակնի միջնակարգ

դպրոց>>

Վարդենիս-2022

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Ներածություն.....	3
ՅԻՄՆԱՄԱՍ	
1.Կրթական կարիքների մանկավարժական հետազոտության մեթոդների նկարագիր.....	6
2.Փորձարարական հետազոտություն.....	10
3.Փորձարարական դասերի մեթոդական ընտրություն. դասարանի ընդհանուր բնութագիրը.....	11
Փորձարարական դաս-1.....	12
Փորձարարական դաս-2.....	13
Եզակացություններ և առաջարկություններ.....	14
Գրականության ցանկ.....	15
Հավելված.....	16
1.Դասապլան-1.....	16
2.Դասապլան-2.....	20

ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ

Կրթական կարիքների ուսումնասիրությունը արդիական է ինչպես գիտական-տեսական, այնպես էլ գործնական իմաստով: Կրթական կարիքների տեսական ուսումնասիրությունը թույլ է տալիս խորացնել անձի կառուցվածքի, նրա գործունեության, ապրելակերպի գիտական ըմբռնումը:

Սրան զուգահեռ արդիական է առանձին սոցիալական խմբերի և համայնքների կրթական կարիքների ուսումնասիրությունը: Այս տեսակի գիտելիքները պատկերացում են տալիս խմբի կրթական գործունեության կարիք-մոտիվացիոն և արժեքային կարգավորող մեխանիզմների առանձնահատկությունների մասին և հնարավորություն են տալիս բացահայտել դրա տիպաբանական առանձնահատկությունները¹: Բացի այդ, նպատակահարմար է ուսումնասիրել աշակերտների կրթական կարիքները նաև որպես սոցիալական համայնքի զարգացման գործոն, սոցիալական տարբերակման, և շարժունակության, վերարտադրության և հասարակության սոցիալական կառուցվածքի փոփոխությունների պայման:

Կրթական կարիքների ուսումնասիրությունը, որոնք կյանքի օբյեկտիվ պայմանների սուբյեկտիվ բնութագրիչներն են, հնարավորություն է տալիս ախտորոշել հասարակության սոցիալական վիճակը որպես ամբողջություն (երկրի

1

<https://infourok.ru/doklad-na-temu-izuchenie-obrazovatelnyh-potrebnostej-aktualno-kak-v-nauchno-teoreticheskoy-tak-i-v-prakticheskoy-smysle-4540213.html>

տնտեսական և մշակութային զարգացման ոլորտներում, շուկայական հարաբերությունների ձևավորում, և այլն): Պակաս կարևոր չէ կրթական կարիքների ուսումնասիրությունը՝ որպես կրթական ոլորտը կարգավորելու մեխանիզմ, դրանում ստեղծված իրավիճակը վերլուծելու, կրթության զարգացման գործում հասարակական կարծիքի դերը և նրա առանձին ենթահամակարգերի փոփոխությունների դինամիկան որոշելը:

Կրթական կարիքների նկատմամբ **մանկավարժական մոտեցման մեր հետազոտական նպատակներն հետևյալն են.**

1) կրթական գործընթացի հիմնական առարկաների (դասավանդման և ուսուցման) հետ կապված կրթական կարիքների ուսումնասիրման անհրաժեշտությունը.

2) ուսումնական հաստատության ներքին և արտաքին գործունեության քաղաքականության և ռազմավարության որոշման անհրաժեշտությունը՝ ելնելով բացահայտված կարիքներից.

3) կրթական գործընթացի բոլոր առարկաների կրթական կարիքների ձևավորման և բավարարման համար մանկավարժական պայմանների մշակման անհրաժեշտությունը.

Խնդրի մանկավարժական ուսումնասիրությունը շատ արժեքավոր նյութ է տալիս կրթության հետազոտության բարեփոխման համար, քանի որ այն շարունակելուց առաջ անհրաժեշտ է իմանալ կրթական գործընթացում կարիքները և միայն դրա հիման վրա կատարել դրանում անհրաժեշտ վերափոխումները: Բացի այդ, մանկավարժական գիտության տեսանկյունից կրթության անհրաժեշտությունը կրթական գործընթացի առարկայի մոտիվացիոն մեխանիզմի տարր է, մեխանիզմ, որը ներառում է այս առարկայի կարիքները, նրա հետաքրքրությունները, արժեքային կողմնորոշումները, շարժառիթները և նպատակը: Նման մեխանիզմի առկայությունը, որում կարիքները հիմնական տարրն են, կրթական գործընթացի կառավարման գործոն է, որը նպաստում է անհատի զարգացմանը և ինքնազարգացմանը:

ՅԻՄՆԱՄԱՍ

1. Կրթական կարիքների մանկավարժական հետազոտության մեթոդների նկարագիր

Մանկավարժական խնդիրների ուսումնասիրման հետազոտության մեթոդները կազմակերպչական առումով համեմատաբար պարզ են և ունիվերսալ՝ որպես լայն թեմատիկ սպեկտրի վերաբերյալ տվյալների ստացման միջոց²:

Մանկավարժության մեջ օգտագործվում են հետազոտության մեթոդների 3 հայտնի տեսակներ՝

---

² Эльконин Д.Б. Избранные психологические труды. М., 1989. с էջ 477–478:

Չրույց - երկխոսություն մանկավարժի և աշակերտների միջև՝ ըստ նախապես մշակված ծրագրի: Չրույցի օգտագործման ընդհանուր կանոնները ներառում են պատասխանողների ընտրություն, հետազոտական մոտիվների հիմնավորում և հաղորդակցում, որոնք համապատասխանում են աշակերտների շահերին, հարցերի բազմազանության ձևավորում, ներառյալ «ճակատային» հարցերը, թաքնված հարցերը, որոնք ստուգում են պատասխանների անկեղծությունը և այլն³:

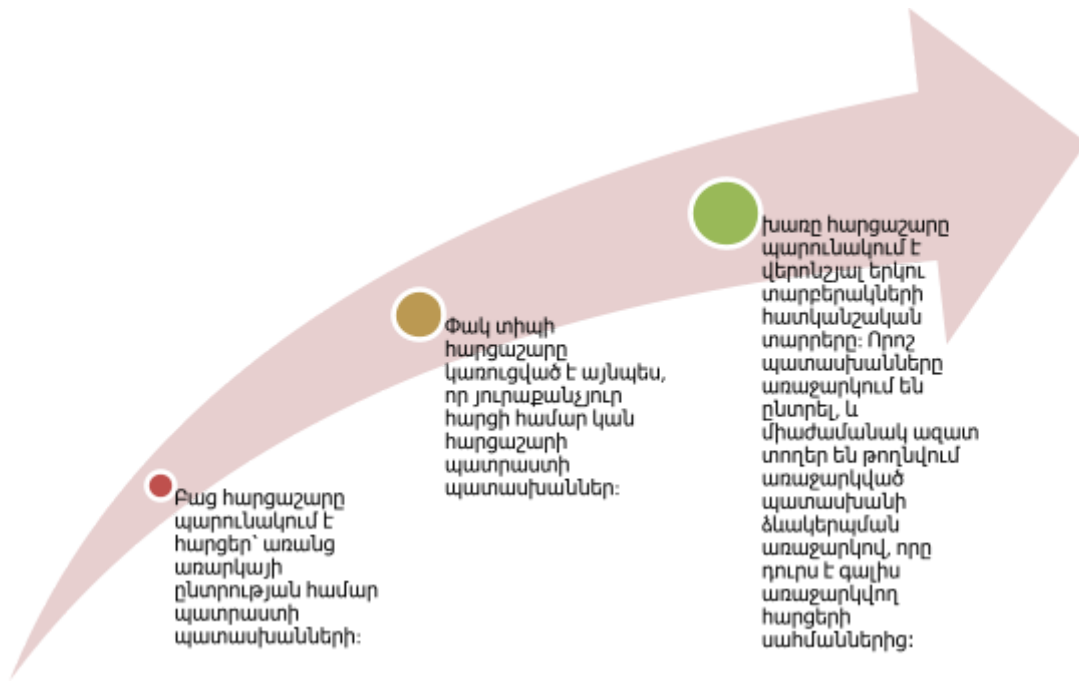
Հարցազրույց. Հարցազրույցի կանոնները ներառում են աշակերտների անկեղծությանը նպաստող պայմանների ստեղծում: Ե՛վ խոսակցությունները, և՛ հարցազրույցներն ավելի արդյունավետ են ոչ պաշտոնական շփումների և համակրանքի մթնոլորտում:

Հարցադրում. Որպես գրավոր հարցում՝ այն ավելի արդյունավետ է, փաստաթղթային, ճկուն՝ տեղեկատվություն ստանալու և մշակելու հնարավորությունների առումով: Հարցումների մի քանի տեսակներ կան.

- Կոնտակտային հարցումն իրականացվում է լրացված հարցաթերթիկների բաշխման, լրացման և հավաքագրման ժամանակ՝ սուբյեկտների հետ անմիջական շփման ընթացքում:

Կան երեք տեսակի հարցաթերթիկներ.

³https://studbooks.net/1858275/pedagogika/metody_pedagogicheskogo_issledovaniya_obrazovatelnyh_potrebno_stey

Չարցաթերթիկի հարցման կազմակերպումն առաջարկում է հարցաշարի կառուցվածքի մանրակրկիտ մշակում, դրա նախնական թեստավորում մի քանի առարկաների վերաբերյալ փորձնական հարցաշարի միջոցով: Չարցաթերթիկների մշակման տեխնիկան ենթադրվում է ինչպես հարցմանը ներգրավված անձանց թվով, այնպես էլ հարցաթերթի բովանդակության բարդության և գրագիտության աստիճանով: «Ձեռագիր» մշակումը կատարվում է պատասխանների տեսակները հաշվելով ըստ հիշողության կատեգորիայի:

Գրավոր հարցումը հաճախ ամենաքիչ ժամանակատար միջոցն է մանկավարժի՝ օբյեկտիվ տվյալների կամ սուբյեկտիվ դիրքորոշումների մասին տեղեկատվություն ստանալու համար: Ուսուցիչը հաճախ կարող է օգտագործել հարցաթերթիկը իր դասարանում, եթե, օրինակ, ցանկանում է իմանալ աշակերտների վերաբերմունքը որոշակի դիդակտիկ գործիքների և միջոցառումների նկատմամբ (բանավոր խոսքի լաբորատորիաներ, խմբային աշխատանք և այլն): Այս դեպքում նա կարող է դիմել անանուն պատասխաններով հարցաշարի:

Որոշակի չափով կարելի է համեմատել ոչ ստանդարտ հարցազրույցը հողվածի հետ, հարցաթերթիկը թեստի հետ: Ինչպես թեստը զերծ է հողվածի մեթոդաբանական և չափիչ բազմաթիվ թերություններից, այնպես էլ հարցաշարը, համեմատած ոչ ստանդարտ հարցազրույցի հետ, ունի ավելի մեծ

օբյեկտիվություն, հուսալիություն և համեմատելիություն: Այնուամենայնիվ, հարցաշարը, բնականաբար, շատ ավելի քիչ հնարավորություն ունի չալանավորված թեմաներ քննարկելու համար: Այս երկու մեթոդներն էլ անհրաժեշտ են հետազոտողի համար, սակայն ուսուցչի համար հարցաթերթը դառնում է ավելի կարևոր՝ որպես տեղեկատվության հավաքման ամենատնտեսող մեթոդ:

Հարցաթերթի ստեղծման գործընթացը հետևյալն է. «Ստանդարտացված հարցաթերթը (կամ գոնե պետք է լինի) գործառնությունների շղթայի վերջնական արդյունքն է: Չնայած այն հանգամանքին, որ դեռ բավականին տարածված է անմիջապես սկսել կոնկրետ հարցերի մշակմամբ, սկզբունքորեն անհրաժեշտ է առաջին հերթին թեման տարրալուծել առանձին խնդիրների: Միայն դրանից հետո կարող ենք սկսել հարցեր մշակել, և արդեն այս փուլում պետք է պատկերացում կազմել, թե ինչպես են դրանք մշակվում: Պիլոտային հարցաթերթի մշակումն ուղեկցվում է նախնական թեստերով կամ փորձնական հարցումներով, որոնք հանձնարարվում են իրականացնել հատուկ որակավորում ունեցող հարցազրուցավարների կողմից: Հետազոտության այս փուլում սովորաբար օգտագործվում են բաց հարցեր, քանի որ դրանք ավելի լավ են վերահսկում պատասխանները: Բացի այդ, քանի որ կարելի է առաջարկել միայն որոշակի տարբերակներ, նախաթեստի ամենակարևոր խնդիրներից մեկը տվյալների տրամադրումն է: Պիլոտային հետազոտությունների այս բավականին որակական տեսակը կարող է համալրվել քանակական թեստով, օրինակ՝ «ճյուղավորված հարցաթերթիկների» կիրառմամբ, որոնք նույնական են՝ բացառելով թեստավորման ենթակա հարցերի այլընտրանքային տարբերակները, որոնցից մեկն առաջարկվում է համադրելի բաժնին: Միայն դրանից հետո կարող ենք անցնել բուն հարցման ընթացակարգին:

Միայն բացառիկ դեպքերում մանկավարժը կարող է իրեն թույլ տալ նման հարցաթերթիկներ մշակել: Եթե մանկավարժը ցանկանում է ախտորոշել, ասենք, հետաքրքրություններ, անհատական պլաններ, դասարանի սոցիալական մթնոլորտը և այլն եւ այլն, ապա նա կարող է նմանատիպ հարցաթերթիկներ պատվիրել համապատասխան հրատարակչություններից: Անձամբ մանկավարժի կողմից ստեղծված հարցաթերթի ախտորոշիչ նպատակը պետք է շատ ավելի նեղ լինի: Այնուամենայնիվ, կոնկրետ մանկավարժական իրավիճակում մանկավարժը

կարող է անցկացնել կարծիքների հարցում, մանկավարժական միջոցառումների կամ պլանավորման նկատմամբ վերաբերմունքի գնահատում: Նա կարող է հարցնել նաև ուսումնական գործընթացի ընթացքում առաջացող դժվարությունների մասին, հարցնել, թե որն է աշակերտների տեսանկյունից քննադատության արժանի, և ինչը պետք է փոխվի: Այս դեպքում ուսուցիչը հաճախ օգտագործում է անանուն պատասխանների ձևեր՝ հարցման գործընթացում աշակերտների վրա ավելորդ ճնշումներից խուսափելու համար⁴:

---

⁴ Գևորգյան Լ. Մանկավարժական հետազոտությունների մեթոդաբանություն
<https://www.academia.edu/32313366/%D5%84%D5%A1%D5%B6%>

2.ՓՈՐՁԱՐԱՐԱԿԱՆ ԶԵՏԱՉՈՏՈՒԹՅՈՒՆ

Փորձարարական դասերի մեթոդական ընտրություն. դասարանի ընդհանուր բնութագիրը.

Ես իմ հետազոտական աշխատանքը անցկացրել եմ Գեղարքունիքի մարզի Կախակն միջնակարգ դպրոցի 8-րդ դասարանում, քանի որ այս տարիքային դասակարգմանը բնորոշ են անցումային տարիքի խնդիրները, յուրաքանչյուր աշակերտ ունի իր սեթական կարիքները, որոնք հիմնականում չի բարձրաձայնում: Դասարանում սովորում է ընդհամենը չորս աշակերտ, այդ իսկ պատճառով ես որոշեցի այս տարիքային խմբի աշակերտների նկատմամբ կիրառել անհատական հարցադրման մեթոդը՝ համակցելով այն դասի թեմայի հետ, ինչը կնպաստի նաև զարգացնել նրանց մոտ տեքստերի հետ ճիշտ աշխատելու հմտությունները, դառնալ ավելի ինքնուրույն և հետ չմնալ ուսումնական ծրագրերից:

Այս դասարանում բնականաբար, յուրաքանչյուր աշակերտ ունի տարբեր առաջադիություն և հմտություններ: Այս դասարանի հիմնական խնդիրն է աշակերտների ներգրավվածությունը դասապրոցեսի մեջ, ինչը պատճառ դարձավ, որ ես իմ հետազոտական աշխատանքը իրականացնեմ ուսումնասիրելու համար յուրաքանչյուրի կրթական կարիքները, աշակերտների համար կազմակերպել հարցում-զրույց անհատական թեստերի միջոցով, ինչպես նաև կկատարենք տարբեր բնույթի աշխատանքներ՝ հաշվի առնելով յուրաքանչյուրի կարողությունները և հմտությունները:

Փորձարարական դաս-1

Տվյալ փորձարարական դասի թեման է <<Լեգենդ Դանկոյի մասին >> (տե՛ս դասապլան-1 էջ՝ 16): Դասաժամն սկսվեց տնային աշխատանքի ստուգումով. բոլորը ներկայացրին իրենց տնային աշխատանքները՝ որոշակի սխալներով: Քննարկվեց տնային աշխատանքի սխալները, տրվեց բանավոր հետադարձ կապ:

Դասի պլան

Դասարանը՝ 8-րդ

Առարկան՝ Ռուսաց լեզու

Դասի թեման՝ М. Горький <<Легенда о Данко>>: Աշակերտների կրթական կարիքների ախտորոշումը գրույց –հարցումի միջոցով;

Դասի տեսակը՝ համակցված դաս

Ուսումնասիրվող ստեղծագործության գաղափարը՝ <<Մարդկային բարձրագույն արժեքները և շրջապատի վերաբերմունքը>>:

Դասի ընթացքում կիրառվող մեթոդները և իրականացման եղանակները՝

Т-աձև աղյուսակ, հարցազրույց,

<<մտազրոհ>>մեթոդ, խմբային աշխատանք, քառաբաժան մեթոդ

Անհրաժեշտ նյութեր՝

.Պատաններ՝ որոնք կօգնեն պատմությունը ձևավորելուն.

.Քառաբաժան մեթոդով աշխատելու քարտեր

.Քարտեր զույգերով աշխատելու համար

.Т-աձև աղյուսակ

Դասի նպատակը և խնդիրները՝

1.Ուսումնական՝

.Սովորեցնել սահուն, վարժ կարդալ տեքստը:

.Յամբմատականներ տանել գլխավոր հերոսների Լառայի և Դանկոյի միջև.

.Բացատրել անձանոթ բառերի ուղղագրությունը և իմաստը:

2.Դաստիարակչական՝

.Ձևավորել անձնագրհոություն, եասսիրություն հասկացությունների

գաղափարը:

3.Չարգացնող՝

Չարգացնել սովորողների պատմողական հմտությունները:

Դասից հետո աշակերտները պետք է.

Ա.Իմանան՝

.Սահուն, վարժ ընթերցել տեքստը:

.Ճիշտ գրել անձանոթ բառերի ուղղագրությունը, գրել բացատրությունը:

.Պատմել բովանդակությունը:

.Յամբմատել հերոսներին:

Բ.Կարողանան՝

.Ճիշտ գրել առաջարկված բառերը:

.Ընտրել այս կաման հերոսին, խոսել նրա անունից:

Գ.Տիրապետեն՝

Վերոնշյալ գաղափարներն առանձնացնելու հմտությանը:

ուղղագրական արժեք ներկայացնող բառերի ուղղագրությունը:

Դասի ընթացքը՝

1.Կազմակերպական մաս:

2.Տնային աշխատանքի ստուգում.

.կատարողական

.բովանդակային

3.Հին դասի հարցում:

2.Խթանման փուլ:

.Դասանյութի գաղափարի վերհիշում:

<<Բանալի բառեր>> Հնարը օգտագործելով՝ կազմակերպում ենք <<Խառնագիր>> ուսուցողական խաղը: Նկարները ուսումնասիրելով՝ գտնում ենք խառնագրի մեջ թաքնված <<անձնագրհոություն>>բառը:

Հին դասի հարցումից և տնային առաջադրանքի ստուգումից հետո<<Բանալի բառեր>> հնարը օգտագործելով կազմակերպում ենք <<Խառնագիր>> ուսուցողական խաղը: Աշակետները նկարները ուսումնասիրելով գտնում են խառնագրի մեջ թաքնվածբառը: Ապա երեխաներին առաջարկում է նայել գրատախտակին, որտեղ և ավտորոք Փակցվել է Դանկոյի համակարգչով մեծացված պատկերը , ինչից հետո աշակերտներին տալիս ենք հետևյալ հարցերը:

-Ով է Դանկոն:

Ինչ կարող եք պատմել նրա մասին՝պատկերին նայելով.

-Ով է Լառան.

Ինչ բնավորության հատկանիշներ կնշեք, որոնք առավել արտահայտված են.

Աշակերտները թվում են մի քանի իրենց ծանոթ նման ստեղծագործություններ, և այլն:

Ապա աշակերտների ուշադրությունը ուղղում ենք դասանյութին կից նկարի բովանդակությանը, հարցերի միջոցով երեխաները պատմում են նկարը:

1.Ինչ տեսաք:

2.Ինչ եք կարծում, ինչով կարող էին զբաղվել հերոսները մեր օրերու

3. Իմաստի ընկալման փուլ.

Նոր նյութի ընթերցում:

Աշակերտներից մեկը բարձրաձայն ընթերցում է տեքստը:

Ուսուցիչը մեկ անգամ ևս արտահայտիչ և առողջանությանը ընթերցում է : Ապա աշակերտների ուշադրությունը հրավիրվում է անձանոթ բառերի վրա որոնք գրվում են գրատախտակին.

Բառային աշխատանք.

1. Ցուցադրվող պաստառների օգնությամբ բացատրել անձանոթ բառերը, ուղղագրությունը և տետրերում կազմել բառակապակցություններ:

2. Փորձել պատմել այս կամ այն հատվածը այս կամ այն հերոսի անունից, բացատրել երանգավորումները:

3. Բացատրել <<гордый,подвиг>> բառերի իմաստները և կազմել բառակապակցություններ:

Բանաստեղծությունից գտնում ենք հերոսներին նկարագրող բառերը, միաժամանակ բացատրելով, որ հատկանիշն է դրական, որը՝ բացասական:

Աշխատանք բնագրի շուրջ.

<<Հարց ու պատասխան>>

մեթոդի գործադրումով վերարտադրողական, վերլուծական, ստեղծագործական հարցեր առաջադրել:

Աշխատանք նկարի շուրջ.

Վարժ-3-կարդալ, համադրել դասագրքի նկարի հետ: Լեզվական աշխատանք ա.Լեզվական պաստառների օգնությամբ պատմել այս կամ այն հերոսի բնավորության մասին :

բ. Առաջարկել զույգերին T–աձև աղյուսակով ընտրված տեքստից առանձնացնել հերոսներին:

գ.Ընդհանուր քննարկումից հետո ընտրել լավագույն աղյուսակները և փակցնել գրատախտակին:

Դադարի պահ՝ խմբային աշխատանք.

4.Կշռադատման փուլ: Օգտագործել <<բառաբաժան>> մեթոդը:Ամփոփել տեքստից ստացված գիտելիքները.

Աշակերտներին բաժանվում են թերթիկներ: Յուրաքանչյուր աշակերտ իր ստացած թերթիկի վրա գրում է իր տեսածը, լսածը, զգացածը և պատկերացրածը: Ապա իրենց թերթիկներն ամրացնում են գրատախտակին:

Ի՞նչ տեսա	Ի՞նչ զգացի
Ի՞նչ լսեցի	Ի՞նչ մտածեցի

Քննարկել կարծիքները: Ապա պատմել այս կամ այն հատվածը:

5.Տնային աշխատանք:

- Սովորել պատմել տեքստը:
- Գրավոր աշխատանք՝ կատարել դասագրքի էջ 100-ի վարժություն 1-ին և 5-րդ առաջադրանքները:
- Պատրաստվել ընդհանուր քննարկման ըստ դասի թեմայի:

Պատասխանել առաջադրված թեստային հարցերին զրույց- հարցմանը մասնակցելու նպատակով.

Դասի ավարտին աշակերտները կարողացան.

- Տարբերակել հերոսների դրական և բացասական հատկանիշները :
- Առավել խորապես ընդգրկվել պատմելու գործընթացում:
- Ճիշտ գրել առաջարկված բառերը:
- Վարժ կարդալ բնագիրը, պատմել և պատասխանել հարցերին:

Դասի ընթացքում կազմակերպվեցին փոքրիկ դադարներ՝ սովորողների հոգևածությունը կանխելու նպատակով: Դրանք տևեցին 1-ից 2 րոպե յուրաքանչյուրը:

Փորձարարական դաս -Ջարցում -զույց

Երկրորդ փորձարարական դասը անցած թեմայի շարունակությունն էր << Աշակերտների կրթական կարիքների բացահայտում –զրույց >> **թեմայով**: Նոր դասը սկսվեց տնային աշխատանքի ստուգումով, ինչին հաջորդեց նախորդ

դասաժամին առաջարկված հարցում- թեստերի քննարկումը: (տե՛ս հարցման նմուշ- հավելված 2)

Թեստային աշխատանքի արդյունքները քննարկվեցին դասարանում. Դասի ընթացքում բացատրվեց բոլոր սխալները, տրվեց լրացուցիչ բացատրություն հնչյալս իմ, այնպես էլ աշակերտների կողմից: Աշակերտները նշեցին, որ այս ոճի դասի անցկացումը իրենց դուր եկավ, քանի որ այսպիսի դասերը ավելի արդյունավետ են, քանի որ ստանում են հնչյալս նոր գիտելիք, այնպես էլ ամբողջ դասարանն է մասնակցում դասապրոցեսին՝ ապահովելով ամբողջ դասարանի ներգրավվածությունը: Թեման լինելով բավականի մատչելի՝ հաղորդվեց հարցադրումների մեթոդով, ինչը ևս հնարավորություն տվեց ինձ ներգրավվել աշակերտներին դասապրոցեսի մեջ, ավելի անկեղծ ներկայացնել իրենց հուզող հարցերը, քննարկել այս կամ այն խնդիրը: Թեման ամրապնդելու, ինչպես նաև ամփոփելու նպատակով աշակերտների հետ սկսեցի զրույց, որտեղ հիմնականում խոսեցինք մարդկային արժեքներից. աշակերտները հնչեցրեցին իրենց հուզող հարցերը, խոսեցին իրենց խնդիրներից, քննարկեցին իրենց կրթական պահանջները. Թեման ամփոփելու համար յուրաքանչյուր աշակերտ գրեց իր կարծիքով ամենահիատապ խնդրի վերաբերյալ փոքրիկ տեքստ և փակցրեց գրատախտակին: Որպես տնային աշխատանք հանձնարարվեց գրել շարադրություն «ինչպես կվարվեի Դանկոյի, Լառայի փոխարեն» վերնագրով:

ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ

ԱՌԱՋԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Աշակերտների կրթական կարիքները առավել խորապես ուսումնասիրելու համար՝ նպատակային համարեցի անցկացնել դասեր, որի ժամանակ

աշակերտները քննարկեցին խնդիրները և կարիքները՝ իրենց իսկ լրացված հարցման թերթիկների հիման վրա :Ամբողջ դասարանի համար տրամադրվեց բանավոր և գրավոր հետադարձ կապ: Իմ ուշադրության կենտրոնում եմ պահել բոլոր չորս աշակերտներին, սակայն նրանց նրանց հնարավորությունն եմ ընձեռել ձեռք բերել նաև ինքնուրույն աշխատելու հմտություն: Աշակերտները խոստովանեցին, որ բանավոր տրամադրված հետադարձ կապը ավելի արդյունավետ է իրենց խնդիրները և կարիքները բարձրաձայնելու համար:

Վերլուծելով հետազոտական դասերի արդյունքները, եկա այն եզրակացության, որ կրթական կարիքների ապահովման բարձրացումը պայմանավորված է տարաբնույթ գործոններով, որոնք բացահայտելու համար **առաջարկում եմ.**

1.տարաբնույթ տարբերակված վարժությունների կատարում տարբեր առաջադիմություն ունեցող աշակերտների համար

2.հարցադրումներ և տարբերակված ուսուցում մեթոդների կիրառում դասաժամերին

3.գրավոր և բանավոր հետադարձ կապի տրամադրում

4.տարբերակված թեստային առաջադրանքների լուծում և քննարկում

5.թեմայի հիշեցում, ամրապնդում և ամփոփում՝ անհատական գրավոր աշխատանքների միջոցով.

Պարբերաբար անցկացվող հարցում-գրույցներ, որոնք կօգնեն բացահայտել աշակերտների խնդիրներն ու կարիքները և հնաավորինս լուծել դրանք:

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՑԱՆԿ

1. Գևորգյան Լ. Մանկավարժական հետազոտությունների մեթոդաբանություն
<https://www.academia.edu/32313366/%D5%84%D5%A1%D5%B6%>
2. Эльконин Д.Б. Избранные психологические труды. М., 1989. с 477–478:
3.
<https://infourok.ru/doklad-na-temu-izuchenie-obrazovatelnyh-potrebnostej-aktualno-kak-v-nauchno-teoreticheskom-tak-i-v-prakticheskom-smysle-4540213.html>
4. https://studbooks.net/1858275/pedagogika/metody_pedagogicheskogo_issledovaniya_obrazovatelnyh_potrebnostey

ՀԱՎԵԼՎԱՅ

Դասապլան-1

Ուսուցիչ՝ Գայանե Ջոմարդյան

Առարկա՝	Ռուսաց լեզու	Ամսաթիվ	14.10.2021	Կիսամյա կ	Ը	Դասարան	8
Թեմա՝	Леганда о Данко						
Օգտագործվող նյութեր՝	Գրատախտակ, կավիճ, դասագիրք, տետրեր, հարցաթերթիկ, պատճառներ						
Դասի նպատակը՝	Բացահայտել աշակերտների կրթական կարիքներն ու խնդիրները						
	Ուսուցանման արդյունքներ, որոնք կփաստեն, որ ուսուցումը տեղի ունեցավ						
Վերջնարդյունքները	<p>Աշակերտները կկարողանան. .Սահուն, վարժ ընթերցել տեքստը:</p> <p>.ճիշտ գրել անձանոթ բառերի ուղղագրությունը, գրել բացատրությունը:</p> <p>.Պատմել բովանդակությունը:</p> <p>.Համեմատել հերոսներին:</p> <p>.ճիշտ գրել առաջարկված բառերը:</p> <p>.Ընտրել այս կաման հերոսին, խոսել նրա անունից:</p> <p>Վերոնշյալ գաղափարներն առանձնացնելու հմտությանը:</p> <p>ուղղագրական արժեք ներկայացնող բառերի ուղղագրությունը:</p>						

Գործողության նուններ(ժամ/տևողություն)	Ուսումնական գործունեություն և Աշակերտներ	Ուսումնական գործունեություն Ուսուցիչ	Հարցադրումներ	Կիրառվող մեթոդ (ներ)
<p>5րոպե-սկիզբ</p> <p>10րոպե-ընթացք</p> <p>15րոպե</p>	<p>Բացել դասագրքերը, պատրաստվել նոր դասին: Ներկայացնել տնային աշխատանքները</p> <p>Պատասխանել հարցերին Փոխադարձ հարցեր տալ, հարցերին պատասխանում են աշակերտները՝ ստեղծելով „հավելյար,, արժեքներ կատարում են առաջադրանքները գրատախտակին , մյուսները կատարում են նշումներ տեսրերում</p>	<p>Ողջունել դասարանին, ն/բ: Ստուգել տնային աշխատանքները, բացատրել անհասկանալի մասերը</p> <p>Տալ հարցադրումներ, աշակերտներին ներգրավել դասապրոցեսին Տալ ուղղորդող հարցադրումներ</p> <p>Գրատախտակը բաժանել 4 մասի, գրել տարբեր նախադասություններ, առաջարկելով ընդգծել բայերը Ջետնել կատարվող աշխատանքներին, կատարել շտկումներ</p>	<p>-Ով է Դանկոն: Ինչ կարող եք պատմել նրա մասին՝ պատկերին նայելով.</p> <p>-Ով է Լառան. Ինչ բնավորության հատկանիշներ կնշեք, որոնք առավել արտահայտված են</p>	<p>Մտազրոհ Բանալի բառեր</p> <p>Հարցադրումների մեթոդ. 7 ածև աղյուսակ</p>

<p>12րոպե</p> <p>3րոպե-ավարտ</p>	<p>Չացում աշակերտներին աշակերտները կատարում են աշխատանք</p> <p>Լուռ լսել դասը , կատարել նշումներ, հնչեցնել անհասկանալի հարցեր, աշխատանք դասագրքի հետ</p>	<p>Բաժանել թեստերը, բացատրել հանձնարարությունները Չետևել կատարվող աշխատանքներին, տրամադրել անհրաժեշտության դեպքում առաջ մղող անհատական բանվոր, գրավոր հետադարձ կապ: Չավաքել տարբերակված թեստերը</p> <p>Նոր թեմայի հաղորդում, բանավոր հետադարձ կապի տրամադրում, անհասկանալի հատվածների բացատրություն</p> <p>Գնահատում և տնային</p>	<p>քառաբաժան</p> <p>Կարճ դասախոսություն`</p>
----------------------------------	--	--	--

		աշխատանքի հանձնարարում		
Տնային աշխատանք	Ստեղծագործական աշխատանք			

Դասապլան-2

Ուսուցիչ՝ Գայանե Ջումարոյան

Առարկա՝	Ռուսաց լեզու	Ամսաթիվ	15.10.2021	Կիսամյա կ	Ի	Դասարան	8
Թեմա՝	Չարցում-գույց						
Օգտագործվող նյութեր՝	Գրատախտակ, կավիճ, հարցաթերթիկներ						
Դասի նպատակը՝	Ձրույցի միջոցով վերհանել աշակերտների կրթական խնդիրներն ու կարիքները						

Ջարգաթերթիկ

1. Ինչ է
անձնագրիությունը-----
-----
2. Ինչ է
Եսասիրությունը-----
-----
3. Ձեր կարծիքով արդյոք չափավոր Եսասիրությունը
վնասկար
է-----
-----
4. Ինչ կասեք չափազանց անձնագրության մասին, արդյոք
դա կարող է վնաս
պատճառել-----
5. Ինչի մասին կցանկանայիք խոսել ձեր ամենամոտ
ընկերոջ
հետ-----
6. Դասերի ընթացքում ինչը ձեզ դուր չի
գալիս-----
-----
7. Ինչը կցանկանայիք , որ ներառվեր
դասաժամերին-----
-----
8. Ինչ կցանկանայիք խորհուրդ տալ
ուսուցիչներին-----
-----
9. Ինչն է ձեզ դուր գալիս դասերի
ժամանակ-----
-----

10. Գրեք ձեր կարծիքով մարդու ամենարժեքավոր

հատկանիշը.-----

-----

11. Նկարագրեք ըստ ձեզ ամենամեծ

թերութիւնը.-----

-----

12. Ինչ խորհուրդ կտայիք ապագայի ձեր

հասակակիցներին.-----
